

Kambodzha

Plan on toiminut Kambodzhassa vuodesta 2002 ja toimii kahdella ohjelma-alueella. Kaikkiaan maassa on 22 146 kummilasta.

Kambodzhan väestö kärsii yhä aikaisempien sotien seurauksissa, vaikka nyt maassa onkin rauha. Valtaosa väestöstä elää maaseudulla köyhyydessä ja on riippuvaista maataloudesta voidakseen tulla toimeen. Maan koulujärjestelmässä on valtavia puutteita ja infrastruktuuri on lähes olematon suuressa osassa maata.

Joka vuosi noin 250 000 uutta kambodzhalaista, valtaosa heistä nuoria, on valmiina astumaan työmarkkinoille. Maalle on suuri haaste pystyä luomaan työpaikkoja kaikille näille ihmisille. Nykyisin maan talous perustuu matkailulle. Heikko demokratian perinne ja laajalle levinnyt korruptio jarruttaa yhä maan kehitystä.

Plan toimii 66 maassa eri puolilla maailmaa. Tavoitteena on tarjota maailman lapsille parempi tulevaisuus. Planin kaikkien kehitysyhteistyöohjelmien perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Vuosiraportti esittelee tilannetta heinäkuusta 2009 kesäkuuhun 2010. Maan nykyiset olosuhteet saattavat poiketa kuvasta.

Miksi Plan toimii Kambodzhassa?

1. Lapsilla on oikeus koulutukseen - 83 prosentilla 3-5-vuotiaista lapsista ei ole mahdollisuutta saada esiopetusta.
2. Lapsilla on oikeus suojeluun taloudelliselta hyväksikäytöltä – 45 prosenttia 5-14-vuotiaista lapsista joutuu tekemään työtä.
3. Lapsilla on oikeus terveyteen ja hygieniaan – Planin toiminta-alueilla vain kahdella prosentilla perheistä on käytössään käymälä.

Planin työn painopisteet Kambodzhassa

- Suojella lapsia väkivallalta ja hyväksikäytöltä perustamalla lastenryhmiä.
- Tehdä töitä sen eteen, että yhä useampi lapsi voisi käydä esikoulua.
- Kohentaa köyhien perheiden toimeentulomahdollisuuksia pienlainahankkeiden sekä kestävän maanviljelyn koulutusten kautta.
- Kohentaa puhtaan veden saatavuutta ja järjestää tiedotuskokouksia terveydestä ja hygieniasta.
- Työskennellä sen hyväksi, että kaikki lapset syntymärekisteröitäisiin.
- Kannustaa kuntia siihen, että kokouksissa olisi läsnä myös lasten edustajia ja että alueilla toteutettaisiin lasten esille nostamia hankkeita.
- Tehdä vaikuttamistyötä lasten oikeuksien toteutumiseksi.
- Työskennellä sen eteen, että lasten mielipiteet otetaan huomioon ja että lasten etu on aina ensisijalla kaikessa yhteisön kehitystyössä.

Planin työ 2010

Varhaislapsuus on tärkeä vaihe jokaisen lapsen elämässä, sillä vaihe on vilkkaan oppimisen ja kehityksen aikaa. Kambodzhassa suurimmalla osalla lapsista ei ole mahdollisuutta saada esiopetusta. Viime vuonna Plan teki työtä tämän tilanteen

parantamiseksi 56 yhteisössä Siem Reapin ja Kampong Chamin alueilla. Yhteistyössä paikallisten asukkaiden kanssa rakennettiin 70 esikoulukeskusta. 150 esikoulunopettajaa sai koulutusta ja 2 157 lasta on nyt voinut aloittaa esikoulun. Plan on myös toteuttanut työpajan hallituksen, terveysklinikoiden henkilökunnan ja koulujen rehtoreiden kanssa heidän tietojensa lisäämiseksi ja heidän kannustamiseen täyttämään vastuunsa siitä, että kaikki lapset voisivat saada esiopetusta.

Keskeisessä asemassa Plan Kambodzhassa terveys- ja hygieniahankkeissa on ollut äitien ja vastasyntyneiden lasten tilanne. Kuluneena vuonna rakennettiin Chong Cheachin yhteisöön synnytysklinikka ja Toek Chroun yhteisöön on rakenteilla synnytysklinikka. Vuoden 2010 ensimmäisellä neljänneksellä klinikalla tapahtui 204 synnytystä. Klinikalla on myös osastoja raskaudenaikaista hoitoa varten. Klinikka on saanut maanlaajuista huomiota ja se sai maan terveysministeriöltä kunniamaininnan yhtenä maan parhaana synnytysklinikkana. Useat muut järjestöt ja jopa delegaatiot Etelä-Koreasta ja Indonesiasta ovat käyneet tutustumassa klinikkaan. Tämän saavutuksen ansiosta Plan Kambodzhassa on pyydetty laajentamaan tätä toimintaa entisestään.

Plan Kambodzhassa lapsen oikeuksien ja lastensuojelun osan alueen hankkeiden tavoitteena on suojella lapsia väkivallalta ja hyväksikäytöltä sekä edistää heidän mahdollisuuksiaan saada mielipiteensä kuuluville. Plan työskenteli viime vuon-

LAPSEN OIKEUKSIEN SOPIMUS

Sopimuksessa on 54 artiklaa. Sopimus velvoittaa turvaamaan kaikille lapsille ja nuorille

- 1) osuuden yhteiskunnan voimavaroista
- 2) oikeuden suojeluun ja huolenpitoon
- 3) oikeuden osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon.

na väkivallan kitkemiseksi kouluista. Kuluneena vuonna 340 opettajaa sai koulutusta lapsen oikeuksista ja vaihtoehtoista kurinpitomenetelmistä. Opettajat ovat puolestaan opettaneet kuulemaansa oppilailleen ja 19 818 oppilaalla on nyt hyvät tiedot oikeuksistaan.

Koulunkäynti

Vuoden 2010 saavutuksia

4 uutta koulua rakennettu, mikä antaa 1 000 oppilaalle mahdollisuuden saada perusopetusta

745 oppilasta saanut stipendin voidakseen jatkaa koulunkäyntiään

1 000 oppilasta ja heidän vanhempansa osallistuneet ”Turvallinen oppiminen”-koulutuksiin, joiden tarkoituksena on ehkäistä väkivaltaa koulussa ja kotona

Kambodzhassa laadukkaan opetukseen saatavuus on heikkoa ja monet lapset jättävät koulunkäyntinsä kesken. Köyhillä perheillä ei usein ole varaa päästää lapsiaan kouluun eikä monella lapsella myöskään ole aikaa käydä koulua, koska hänen on osallistuttava perheensä toimeentulon hankkimiseen. Ne vanhemmat, jotka eivät itse ole käyneet koulua, eivät aina myöskään ymmärrä, kuinka tärkeää heidän omien lastensa olisi käydä koulua.

17-vuotias Kheum oli vain 14-vuotias, kun hänen äitinsä kuoli tuberkuloosiin. Kheumin isä oli myynyt perheen maapalstan ja riisipellon saadakseen kokoon äidin sairaanhoitomenoihin tarvittavat rahat. Perhe oli täysin ilman tulonhankkimismahdollisuuksia, ja sosiaalinen turvaverkko on Kambodzhassa erittäin puutteellinen maaseudun köyhille perheille.

Plan on yhdessä Krousar Yoeung (Meidän perhe) –järjestön kanssa aloittanut hankkeen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että Kheum ja muut hänen tilanteensa kaltaisessa tilanteessa olevat lapset voisivat aloittaa koulunkäyntinsä tai jatkaa sitä. Lapset saavat pienen stipendin, jolla he voivat maksaa koulumaksun, koulupuvun ja koulutarvikkeet.

”Lapsille on tärkeää saada käydä koulua, sillä se tarkoittaa

sitä, että he voivat tulevaisuudessa saada töitä ja hankkia toimeentulon. He voivat myös edistää yhteisönsä kehitystä”, sanoo stipendin saanut Kheum.

”Hankkeesta saamani tuen ansiosta olen voinut ostaa polkupyörän, koulupuvun ja koulukirjoja. Ilman tätä tukea minun olisi ollut erittäin vaikeaa jatkaa koulunkäyntiäni”, hän jatkaa.

Planin toiminta-alueilla köyhyys on laajalle levinnyttä eikä aina ole helppoa tunnistaa eniten avun tarpeessa olevia perheitä tai niitä lapsia, jotka tarvitsevat koulustipendiä eniten. Tämän vuoksi on turvauduttu opettajien arvioon lasten tarpeista. Opettajat ovat yhdessä kylien johtajien kanssa kartoittaneet köyhimmät perheet.

”Nämä stipendit ovat todella tärkeitä, sillä ilman koulutusta emme saa niitä tietoja ja taitoja, joita tarvitsemme voidaksemme itse vaikuttaa elämäntilanteeseemme. Kun kaikki alueemme lapset ovat voineet saada koulutusta, he saavat paljon paremman elämän. Monet lapset haluavat todella opiskella, mutta eivät saa mahdollisuutta siihen. Tämän mahdollisuuden antaminen heille on äärimmäisen tärkeää”, sanoo Mao Linh, joka on Chupin koulun koulukomitean jäsen.

Katastrofivalmius

Vuoden 2010 saavutuksia

15 koulussa järjestetty oppilaskunnalle ja opettajille koulutuksia uhkien hallinnasta

108 oppilasta saanut koulutusta siitä, kuinka he voivat kertoa ikätovereilleen lasten tilanteesta muuttuneessa ilmastossa

Planin haasteet ovat nykyisin entistä monimutkaisempia, ja yksi jatkuva uhka ovat ilmastonmuutoksen seuraukset ja monet Kambodzhaa kohtaavat luonnonkatastrofit. Kaikki mitä varten on tehty töitä voi pyyhkiytyä pois yhdessä päivässä luonnononnettomuuksien yhteydessä. Tämän vuoksi uhkien hallinnasta ja ennaltaehkäisystä työstä on tullut osa Planin toimintasuunnitelmaa Kambodzhassa.

Kambodzha on erityisen haavoittuvainen ilmastonmuutoksen vaikutuksille. Tämä ei johdu siitä, että luonnononnet-

tomuuksia tapahtuisi Kambodzhassa enemmän kuin muissa Kaakkois-Aasian maissa, vaan siitä, että köyhällä väestöllä on huonot mahdollisuudet selvittää monien luonnononnettomuuksien seurauksista.

Useimmat perheistä saavat elantonsa maanviljelystä. Tulvat ja kuivuus tuhoavat usein perheiden viljelymaan ja näin ollen myös heidän ainoan tulonlähteensä. Luonnonkatastrofien vaikutuksen näkyvät myös lasten koulunkäynnissä.

”Koulunsa keskeyttävien oppilaiden määrä kasvaa voimakkaasti sen jälkeen, kun aluetta on kohdannut suuri luonnonkatastrofi. Tämä johtuu siitä, että katastrofi vaikuttaa perheiden taloudelliseen tilanteeseen, mikä johtaa siihen, ettei perheillä ole varaa lasten koulunkäyntiin. Toinen syy on se, että lapset eivät voi kulkea kouluun, jos tiet ovat tuhoutuneet”, kertoo Srei Snamin kylässä sijaitsevan koulun rehtori Heng Eng Keang.

Srei Snamissa sijaitsevassa koulussa on tehty töitä yhdessä Planin kanssa luonnononnettomuuksien vaikutusten vähentämiseksi.

”Olemme istuttaneet puita koulun pihalle ja muualle kyläämme. Puut säilövät itseensä vettä kuivien kausien aikana, tekevät maasta hedelmällisemmän ja antavat oppilaille suojaa auringolta välitunneilla. Puut antavat suojaa myrskyssä, vähentävät eroosion ja maanvyöryjen vaaraa sekä tekevät koulumme pihasta hienomman”, kertovat koulun oppilaat Sim, Chai ja Eam.

Koulun pihalla on nyt pieni metsikkö, ja oppilaita autetaan kastelemaan puita ja hoitamaan niitä. Oppilaat ovat myös välittäneet tärkeää tietoa eteenpäin perheilleen, joten koululla on nyt tietoa ennaltaehkäisevistä toiminnoista ja siitä, mitä katastrofin sattuessa on tehtävä.

”Ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä neuvomme kaikkia perheitä säilyttämään aina perheelle muutamaksi päiväksi riittävää ruokavarastoa katastrofin varalta. On myös tärkeää etteivät vanhemmat päästä lapsiaan leikkimään suurten vesisäiliöiden lähelle, sillä siellä voi helposti tapahtua lasten hukkumiseen johtavia onnettomuuksia”, jatkavat oppilaat.

Tulevaisuus

Tänä vuonna Plan jatkaa pitkäjänteistä yhteistyötä lasten ja aikuisten kanssa heidän elinolonsa parantamiseksi. Tavoitteena on kaikkien lapsen oikeuksien toteutuminen. Tänä vuonna Plan panostaa lasten oikeuksiin, nuorten mahdollisuuksiin ja naisten voimaannuttamiseen. Kiitos, että kummina sinä teet mahdolliseksi hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen Kambodzhassa.

USKO LAPSIIN

Plan Suomi Säätiö | Pasilanraitti 5, 2. krs | 00240 Helsinki | Puh (09) 6869 800 | Faksi (09) 6869 8080 | plan.fi

